

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s
framställning till Ålands landsting med för-
slag till tillägg till ordinarie inkomst- och
utgiftsstaten för landskapet Åland under år

N:o 41/1950.

1950.

Sedan landskapsnämnden överlämnade sitt senaste förslag till till-
lägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för 1950 har framkom-
mit då ännu inte kända omständigheter, vilka föranlett landskapsnäm-
nden att presentera bilagda förslag till ett tredje tillägg till den
ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för 1950.

B. UTGIFT.

Egentliga utgifter.

Första huvudtiteln.

Landstinget.

/och kommunikationsutskottets/
Kostnaderna i samband med grundlagsutskottets/besök på försommaren
ha påförts momentet "Allmänna landstingskostnader", varför en höjning
är erforderlig. En extra session i augusti medförde självfallet ock-
så en del extra kostnader. Moment 3 "Arvode åt landstingets sekrete-
rare" har redan överskridits med 13.300 mark, varför en höjning av
anslaget med 40.000 mark till 100.000 är nödvändig. Någon reglering

av sekreterarens arvode observerades inte i senaste tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten.

Andra huvudtiteln.

Landskapsstyrelsen.

Landskapsnämnden har i större utsträckning än väntat tvingats hålla tvådagarssammanträden, varför det budgeterade anslaget inte förslår. En höjning med 200.000 mark är av behovet.

Tredje huvudtiteln.

Polisvården.

Polisinrättningen i Mariehamn.

Landskapsnämnden har berättigat överkonstapeln vid polisinrättningen i Mariehamn att från den 1.1.1950 uppbära kriminalpolistillägg.

Vidare skall genom ett ministeriebeslut nattersättning utgå för tjänstgöring mellan kl. 22 - 6.

Fjärde huvudtiteln.

Läkare.

Under moment 5 har hänförs även utgifterna för Kumlinge läkarbåt.

Då dessa varit större än väntat, kräves ett tillägg om 100.000 mark.

Ålands Allmänna sjukhus.

För medicinalier och förbandsmaterial kräves ytterligare 200.000

mark.

Övrig hälso- och sjukvård.

För reseersättning åt landskapsbarnmorskan-hälsosystem har i

1950 års ordinarie inkomst- och utgiftsstat observerats endast

20.000 mark. Då anslaget redan överskridits, föreslås ett tillägg om 80.000 mark.

Bidraget till Kumlinge apotek föreslås att redan från den 1.1.1950

utgå förhöjt till 100.000 mark enligt samma motivering som anförts i

det tidigare för landstinget presenterade förslaget till ordinarie

inkomst- och utgiftsstat för 1951.

Till bidrag för omändringar vid Grelsby sjukhus har observerats

150.000 mark.

Landskapets vårdhem för tuberkulösa.

En del smärre höjningar av olika anslag har varit nödvändiga. Ut-

gifterna för kosthållningen har stigit på grund av höjda livsmedelspris under året.

Femte huvudtiteln.

Undervisningsväsendet.

Ålands lantmannaskola.

Från och med den 1.1.1950 har föreståndaren för Ålands lantmanna-

skola för 10 års tjänstgöring uppflyttats en löneklass, varför till-
läggsanslag observerats.

Övriga läroinrättningar.

För stegrade löneutgifter för Ålands hemslöjdsförenings hemslöjds-
skolors lärare är en höjning av anslaget åt hemslöjdsskolor nödvändig.

Anslaget åt Ålands yrkesskola avser tillägg för fullföljande av
den pågående kursen för el-installatörer.

Biblioteks- och studiecirkelverksamheten.

Genom en i år företagen ändring av landskapslagen om folkbiblio-
tek, vars stadganden i vissa avseenden äro retroaktiva, kräves ett
tilläggsanslag om 200.000 mark.

Diverse anslag.

Ålands Ungdomsförbund har i skrivelse till landskapsnämnden anhåll-
lit om tilläggsanslag till bidrag för avlönandet av förbundets in-
struktörer. Landskapsnämnden har i budgetförslaget observerat 60.000
mark, avsett som bidrag för avlönande av förbundets ungdomsledare.
Behovet av en ungdomsledare med uppgift att bl.a. verka för den
åländska ungdomens trivsel i hembygden och för fördjupande av hem-
bygdskänslan har motiverat anslagets upptagande.

Sjätte huvudtiteln.

Jordbruket och dess binärningar.

Anslaget för jordförbättringsarbeten förslår inte, varför ytter-
ligare 1,5 miljon mark erfordras. Detsamma gäller även ny- och be-
tesodlingspremier, som kräver 496.942 mark. Berörda anslag beviljas
enligt i lag fastställda grunder. För trädgårdsförsöksfältet i God-
by har upptagits 100.000 mark. Nämnas bör att försöksfältet i lager
har över 2.000 kg frukt, som vid försäljning torde inbringa c:a
180.000 mark.

Åttonde huvudtiteln.

Anslag för sociala ändamål.

Moment 2 "Barnskyddsverksamheten" förslår inte för det ändamål
momentet utnyttjas, nämligen för understöd åt barnhem. Nämda under-
stöd kan såsom i motiveringen till ordinarie budgeten för 1951 fram-
hållits, fr.o.m. den 1 april 1950 utgå med 45 mark per vård dag.

Momenten 5, 9, 10, 11 och 15 kräva ett tilläggsanslag för att
motsvara det faktiska behovet. Anslagen utbetalas enligt särskilt
fastställda grunder.

Nionde huvudtiteln.

Anslag för av landskapet disponerad statsegendom.

Jordegendomarna.

I andra tillägget till inkomst- och utgiftsstaten för 1950 obser-

verades ingen höjning av lönen för skogvaktaren, varför anslag här-

för nu upptagits.

Årsunderhåll av byggnader och tomter.

på Ålands allmänna sjukhus har detta år utförts omfattande reno-

veringar, som medfört att anslaget för underhåll överskridits. En

reparation av sjuksalarna visade sig i somras ofrånkomlig, likaså

av polikliniken och röntgenrummet. Vidare drog inrättandet av ett

laboratorium dryga kostnader. I röntgenrummet måste t.ex. en vägg

helt beklädas med blyplåt, ett arrangemang som givetvis blev kost-

samt. Vidare har även en del personalrum reparerats.

Vid Ålands sjöfartsläroverk har under året en värmepanna ersatts.

Mosaikgolven i trappor och hallar ha reparerats, då de i sitt trasi-

ga skick varit synnerligen svåra att hålla rena. Samtliga trägolv

och en del rum ha målats. Vaktmästarbostaden har måst desinficeras,

på grund av påbud av hälsovårdsnämnden, vilket föranlett en grundlig

renovering.

Tionde huvudtiteln.

Diverse anslag.

Ålands Skärgårdskommitté har anhållit om 50.000 marks tilläggsan-

slag.

Moment 18 "Undersökning av husbockens härjningar" har överskri-

dits något, varför ett tillägg om 5.000 mark observerats.

För en utredning av landskapets försörjning med el-kraft har ef-

ter framställning från skärgårdskommitténs sida upptagits 200.000

mark. I detta sammanhang erinrar landskapsnämnden om att en utred-

ning i saken företogs så sent som år 1947. Landskapsnämnden bifogar

till denna sin framställning ifrågavarande utredning och skärgårds-

kommitténs framställning.

Elfte huvudtiteln.

Ikke inkomstbringande kapitalutgifter.

Landstinget.

För en ny dupliceringsmaskin till landstingets kansli har obser-

verats 90.000 mark.

Hälso- och sjukvården.

För anskaffande av en ny transformator föreslås 250.000 mark.

Det har visat sig att den transformator som hittills levererat

ström till Godby sjukhus inte har tillräcklig kapacitet. Sedan

sjukhuset fick sin nya röntgenutrustning är på den grund en trans-

formator för högre belastning nödvändig. På inkomstsidan har under

Avd. III moment 12 "Diverse inkomster" inberäknats 45.000 mark, vilket försäljningen av den gamla transformatorn väntas ge.

Undervisningsväsendet.

För fullföljande av den pågående kursen för el-installatörer, erfordras i materiel ytterligare 42.000 mark.

För förnyande av undervisningsmaterielen i slöjd vid Ålands lyceum har i enlighet med rektors önskan upptagits 46.000 mark.

Näringarnas främjande.

Anslaget "Slöjdbänkar till lantmannaskolan" avser inköp av två nya slöjdbänkar.

Kommunikationerna.

För byggandet av ett garage för vägavdelningens behov i Godby upptogs på grund av ett vid årsskiftet 1947-1948 uppgjort kostnadsförslag i 1948 års budget 3.500.000 mark och i 1950 års budget 2.700.000 mark eller sammanlagt 6.200.000 mark, på vilken summa kostnadsförslaget slutade. Byggnadstillstånd erhöles dock först i juni 1949, varefter byggnadsarbetena igångsattes. Byggnaden står nu i det närmaste färdig, men har det visat sig att det uppgjorda kostnadsförslaget på grund av den allmänna prisstegringen ej räcker till. Index steg nämligen under tiden december 1947 till hösten 1949 med 14 %, vilket

innebär en ökning av kostnaderna med 14 % av det hösten 1949 investerade kapitalet 3.500.000 mark eller med ungefär 500.000 mark. Ytterligare måste man räkna med att index under detta år i medeltal stigit med minst 15 %, vilket jämte tidigare inträffad stegring om 14 % innebär en fördyring av kostnaderna för detta år, 2.700.000:-, med c:a 900.000 mark. Ett tilläggsanslag om 1.300.000 mark är dock tillräckligt.

Tolfte huvudtiteln.

Inkomstbringande kapitalutgifter.

Näringarnas främjande.

För att möjliggöra beviljande av lån för förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden har upptagits 1.000.000 mark.

Kommunikationerna.

En transportvagn för landskapets grävmaskin har visat sig vara erforderlig med tanke på den omfattande användning för grundgrävningar som grävmaskinen fått.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vördsamt föreslå

att Landstinget måtte fastställa bi-

lagda förslag till tillägg till ordinarie

inkomst- och utgiftsstaten för landskapet

Åland under år 1950 och bemyndiga land-

skapsnämnden att härför upptaga erforder-

liga lån.

Mariehamn den 15 november 1950.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

T.f. landskapskamrer

Åke Banberg

F ö r s l a g

till

tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för landskapet

Åland under år 1950.

Kap. mom.

A. INKOMST.

Egentliga inkomster.

Första avdelningen.

Inkomster, vilka jämlikt § 21 i lagen av den 6 maj 1920 om självstyrelsen för Åland tillfalla landskapet.

I.

Näringskatter.

1. Apoteksavgifter och övriga näringskatter..... 400.000:-

I kap. 400.000:-

I Avd. 400.000:-

Andra avdelningen.

I.

Inkomster från staten tillhörig egendom.

5. Inkomst från Jomala gård 100.000:-

I kap. 100.000:-

II Avd. 100.000:-

Tredje avdelningen.

I.

Inkomster av blandad natur.

5. Legosängsavgifter och övriga inkomster från Ålands

allmänna sjukhus 800.000:-

12. Diverse inkomster 275.000:-

I kap. 1.075.000:-

III Avd. 1.075.000:-

Kapitalinkomster.

Första avdelningen.

I.

3. Lån 14.517.642:-

I kap. 14.517.642:-

I Avd. 14.517.642:-

Summa inkomster mk 16.092.642:-

B. UTGIFT.Egentliga utgifter.Första huvudtiteln.I. Landstinget.

2. Allmänna landstingskostnader (förslagsanslag)..... 150.000:-
 3. Arvode åt landstingets sekreterare (förslagsanslag).. 40.000:-

I kap. 190.000:-

I Ht. 190.000:-

Andra huvudtiteln.I. Landskapsstyrelsen.

3. Ledamöternas i landskapsnämnden arvoden och rese-
 kostnader (förslagsanslag)..... 200.000:-

I kap. 200.000:-

II Ht. 200.000:-

Tredje huvudtiteln.Polisvården.I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

Kriminaltillägg (förslagsanslag)..... 12.000:-

Nattersättning (förslagsanslag)..... 120.000:- 132.000:-

3. Expensmedel 20.000:-

I kap. 152.000:-

II. Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

Nattersättning (förslagsanslag)..... 30.000:-

7. Kanslihyra och tillbehör för överkonstapeln i Jomala
 distrikt 18.000:-

II kap. 48.000:-

III Ht. 200.000:-

Fjärde huvudtiteln.Hälso- och sjukvården.I. Läkare.

5. Resekostnader och dagtraktamenten (förslagsanslag) 100.000:-

I kap. 100.000:-

II. Ålands allmänna sjukhus.

5. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag) 200.000:-
 6. Instrument 20.000:-

II kap. 220.000:-

IV. Övrig hälso- och sjukvård.

7. Reseersättning åt landskapsbarnmorska-hälsosyster
 (förslagsanslag)..... 80.000:-
 13. Bidrag till apotek i Kumlinge 70.000:-
 17. Bidrag för omändringar vid Grelsby sjukhus (för-
 slagsanslag)..... 150.000:-

IV kap. 300.000:-

V. Landskapets vårdhem för tuberkulösa.

1. Löner:

Betjäning 50.000:-

Söndagstillägg 50.000:-

Semesterersättning 130.000:- 230.000:-

2. Kosthållning (förslagsanslag)..... 430.000:-

3. Värme och lyse (förslagsanslag)..... 50.000:-

4. Tvätt och rengöringsmedel 50.000:-

5. Diverse utgifter 30.000:-

6. Medicinalier m.m. dyl. 50.000:-

7. Underhåll av inventarier och fastighet 50.000:-

V kap. 890.000:-

IV Ht. 1.510.000:-

Femte huvudtiteln.Undervisningsväsendet.I. Ålands lyceum.

7. Diverse utgifter 60.000:-

I kap. 60.000:-

II.

Folkskolväsendet.

4. Folkskolinspektorns resekostnader (förslagsanslag).. 30.000:-
 8. Timarvoden (förslagsanslag)..... 200.000:-
 10. Understöd åt landskommunerna (förslagsanslag)..... 2.000.000:-

II kap. 2.230.000:-

III.

Ålands sjöfartsläroverk.

7. Expensmedel;
 För navigationsskolavdelningen 10.000:-
 För maskintekniska avdelningen..... 15.000:- 25.000:-

III kap. 25.000:-

IV.

Ålands lantmannaskola.

1. Avlöningar;
 1 föreståndare, grundlön 16.600:-
 8. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)..... 10.000:-

IV kap. 26.600:-

VI.

Ålands ambulerande lanthushållsskola.

5. Diverse utgifter 5.000:-

VI kap. 5.000:-

VII.

Övriga läroinrättningar.

3. Hemsöjdsskolor (förslagsanslag)..... 200.000:-
 8. Ålands Yrkesskola 60.000:-

VII kap. 260.000:-

IX.

Biblioteks- och studiecirkelverksamheten.

2. Biblioteksverksamheten (förslagsanslag). På grund av
 landskapslagen angående ändring av landskapslagen
 om folkbibliotek föranledande högre understöd för
 åren 1947-1949 200.000:-

IX kap. 200.000:-

Diverse anslag.

X.

5. Understöd åt Ålands Ungdomsförbund 60.000:-

X kap. 60.000:-

V Ht. 2.866.600:-

Sjätte huvudtiteln.Näringarnas främjande.

III.

Jordbruket och dess binärningar.

1. Jordförbättringsarbeten (förslagsanslag)..... 1.500.000:-
 2. Ny- och betesodlingspremier (förslagsanslag)..... 496.942:-
 9. Jordbruksförsöksverksamheten;
 På Jomala gård 50.000:-
 Trädgårdsförsöksfältet i Godby 100.000:- 150.000:-
 10. Bidrag åt småbrukarsammanslutningar till maskinans-
 skaffning 100.000:-

III kap. 2.246.942:-

VI Ht. 2.246.942:-

Åttonde huvudtiteln.Anslag för sociala ändamål.

I.

2. Barnskyddsverksamheten (förslagsanslag)..... 250.000:-
 5. Understöd för mindre bemedlades yrkesutbildning
 (förslagsanslag)..... 500.000:-
 9. Blindhetsunderstöd (förslagsanslag)..... 400.000:-
 10. Vårdutgifter, som skola ersättas av landskapet (för-
 slagsanslag)..... 200.000:-
 11. Folkpensions- och barnbidragspremier (förslagsan-
 slag)..... 700.000:-
 15. Olycksfallsförsäkringspremier (förslagsanslag)..... 170.000:-

I kap. 2.220.000:-

VIII Ht. 2.220.000:-

Nionde huvudtiteln.Anslag för av landskapet disponerad statsegendom.

I.

Jordegendomarna.

1. Avlöningar;

1 skogsvaktare och arbetsledare, grundlön 73.500:-

2. Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 30.000:-

7. Allmänna kostnader (förslagsanslag)..... 100.000:-

8. Utgifter för Jomala gård 100.000:-

I kap. 303.500:-

II. Årsunderhåll av byggnader och tomter.

1. Ålands allmänna sjukhus 700.000:-

4. Ålands sjöfartsläroverk 500.000:-

II kap. 1.200.000:-

IX Ht. 1.503.500:-

Tionde huvudtiteln.

Diverse anslag.

17. Ålands skärgårdskommitté 50.000:-

18. Undersökning av husbockens härjningar 5.000:-

19. Utredning om Ålands försörjning med el-kraft 200.000:-

I kap. 255.000:-

I Ht. 255.000:-

Elfte huvudtiteln.

Icke inkomstbringande kapitalutgifter.

Landstinget.

3. Anskaffning av ny dupliceringsmaskin 90.000:-

I kap. 90.000:-

Hälso- och sjukvården.

5. Inköp av transformator till Godby sjukhus 250.000:-

IV kap. 250.000:-

Undervisningsväsendet.

7. Undervisningsmateriel till yrkesskolan 42.000:-

8. Ålands lantmannaskola, möbler 5.600:-

9. Förnyande av undervisningsmateriel i slöjd vid Å-

lands lyceum 46.000:-

10. Slöjdbänkar till Ålands lantmannaskola 17.000:-

V. kap. 110.600:-

VII.

Kommunikationerna.

3. Garagebyggnad (reservationsanslag)..... 1.300.000:-

VII kap. 1.300.000:-

XI Ht. 1.750.600:-

Tolfte huvudtiteln.

Inkomstbringande kapitalutgifter.

Näringarnas främjande.

1. Lån för jordförbättringsarbeten (reservationsanslag) 1.750.000:-

5. Lån för förbättrande av bostadsförhållandena på
landsbygden 1.000.000:-

I kap. 2.750.000:-

V.

Kommunikationerna.

2. Transportvagn för grävmaskin 400.000:-

V kap. 400.000:-

XII Ht. 3.150.000:-

Summa utgifter mk 16.092.642:-

Mariehamn den 15 november 1950.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

T.f. landskapskamrer

Åke Bamberg

Avskrift.

Till Ålands landskapsnämnd.

Ålands Skärgårdskommitté har vid behandlingen av frågan om skärgårdens elektrifiering tagit kontakt med bl.a. statens elektriska verkstad (Valtion Sähköpaja) och därvid uppmärksamgjorts på betydelsen av en undersökning av möjligheten att förse landskapet med elektrisk ström från fastlandet medels en med allmänna medel bekostad stamlinje Gustavs - Brändö (början i Jurmo) - Björkö - Kumlinge - Seglinge - Sottunga - Föglö-fasta Åland i kombination med Mariehamns elektricitetsverk, vilket sistnämnda isynnerhet skulle ha till uppgift att leverera tillskottskraft vid toppbelastning. Skärgårdskommittén anser, att dragandet av en stamledning på antytt sätt skulle innebära den bästa lösningen av de ifrågavarande skärgårdskommunernas elektrifieringsproblem, såväl med hänsyn till effektiviteten som till de ekonomiska möjligheterna, och att det är av största vikt, att det nämnda projektet så snart som möjligt blir närmare undersökt. Statens elektriska verkstad har kalkylerat med att en förberedande, s.k. teoretisk undersökning i detta fall komme att draga en kostnad av cirka 200.000 mark. På grund av sakens stora betydelse hemställer skärgårdskommittén härmed, att landskapsnämnden i förslag till tilläggsbudget för innevarande år måtte upptaga 200.000 mark för en dylik undersökning.

Mariehamn, den 28 oktober 1950.

På Ålands Skärgårdskommittés vägnar:

B. Enros
ordf.C. Ramsdahl
sekr.

Avskriftens riktighet bestyrker; Mariehamn, å landskapsstyrelsens registratorskontor, den 17 november 1950.

Registrator

Ex officio

Anne-Maj Dahlblom